

218°

5270

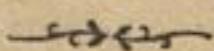
48° 5270 ✓

Ležownostne mjena w Serbach.

Podawa

M. Hórník.

(Wosebity woćisć z Časopisa M. S.)

Pódla wjesnych a městnych mjenow su nam po-mjenowanja ležownoséow abo městnišćow (Flur- oder Lokałnamen) t. r. polow, łukow, kerķow, lěsow, past-wišćow, trawjenjow, jenotliwych dźělow wsy abo města atd. zajimawe. Tute pokazuja runja tamnym ryčespytnika (kotryž w nich bohatosé ryče widži) a starožitno-séerja do stareho časa. Wone su w Serbach runja tamnym swědkowje, zo je Łužica wot Serbow kolonisowana kaž druhe kraje, hdžež su Słowjenjo přeněmčeni; haj wone tež tam serbske wostanu, hdžež je připadnje abo zamyslnje serbske městne mjeno přez němske wotcišćane (n. př. Kulow nětka Wittichenau, Rakecy nětka Königsvartha, Baćoń nětka Storche, Bělčecy nětka Ebendorf atd.) abo hdžež je hewak kraj pozdžišo přeněmčeny był. Wězo kepsaja so w dotal serbskich kaž w přeněmčených stro-nach n. př. Sauhahn = Zahon, Scheertonne = Čertownja, Baruſche = Borovišća, Schießtož = Čistowc, Cassewome = Khasownja atd.

Ležownostne mjena tworjachu Serbja podobnje wjesnym (duž nadeńdžeš tu starych znatych!) po wosebitoséach pody abo jeje powjeŕcha (kiž ma nětk často druhi napohlad), po połoženju a wulkosći poznamjomeho krucha, po podawku abo přiwérje, po swójbnych mjenach atd.

Tudy podawana zběrka tych samych je jenož pospytk (tola přeni čišćany) a chce druhich k wudospołnjenju wabić (stož je při alfabetiskim zrjadowanju nětko lózše), zo bychu so jej w swojim času dodawki a porjedzenki z wukładowanjom zestarjenych słowow (kiž su nam z druhosłowjanskich znate) a twórbow přidać mohłe. Za wudospołnjerjow jenož přispominam, zo sym pod A. a hiše bóle pod B. zamyslnje wuwostajił, stož je jara

wšedne a jasne; n. př. za keřkami, stara winica, pola Wonych (Markec atd.) wjeŕby a podobne. Njepřistaja so tež při kóždym, hač podate pomjenowanje polu, łucy, lěsej atd. płaći (jenož „hat“ so druhdy přispomni); dokelž w běhu časa je so to wšelako přeměnilo a k wujasnjenju ničo njepomha.

Dokelž so tudy wužite zbérki druhich a tež moje naprašowanja z džela zasy na zapiski zložuja, su někotre pomjenowanja njewěste a tehodla z prašadłom wo porjedzenje abo wobkrućenje žadaju.

A. Hornjołužiske mјena.

Babina (Babiny). Baby. Baćanske. Balak. Baženki. Bělač. Bělawa. Bětle (Běrtle). Bjarony (Bjarowny?). Bjenowske. 11. Bjezdnica. Bjezdnik (Bjezednik). Bjezdonk. Bjezluhi měst. Mjezluhi. Bjezdžak. Błohi (?). Bódla. Bónk. Boranowc (Borańca). Borborka. 21. Borošija. Borowišća, Borošća. Boršć. Bortnik. Bramborki. Brězanja (Brěznja?). Brězniki. Brězynki. Brěžki. Bród (Brody). 31. Broďow. Bulowy. Butřanka (Butřanki) & But[r]kowy.

Cachory. Cympl. Cyže.

Čepjenk = Třepjelnik. Čerćica. Čertownja. Čertowy (nuhł, kut, lěs, pinca atd.). 41. Čerwjenki. Čistowe. Čorna. Čornaki.

Celacy (-ca łuka atd.). Čelenc. Černiki. Čichowc.

Dalše. Delišća (Deleńki, Delnišća). 51. Dobrawka (Dobrawki). Doł (Doły, Dolcy, Dołk, Dołki). Dołhe. Dolska (=Doliska). Domače. Dračownja. Drěwki. Drohi. Droholny (-liny). Dubanka. 61. Dubašk. Dubc (Dubcy). Dubički. Dubiny (Dubinki). Dubrawa (Dubrawne) & Duborka.

Džěcka (= džědska). Džědowki. Džělošća. Džělba. Džělne. 71. Džěra (Džěrka). Džětmař.

Farjeńca. Fiho[w]nje.

Gelnow. Grychta (Grychty). Grysowc.

Haćicy. Haćišćo (Haćišća). Hadowcy. 81. Hadlerje (Hadlerki). Haj (Hajk, Hajki). Hajiny. Haki (drje Hajki?). Hamorje (Hamory). Handrowc. Handrowš. Harta. Haty (Hatki). Hejdušno. 91. Hela (na Heli). Hilcowa. Hłohončki. Hłowy (Hornje a Delnje). Hłubočica. Hłubočina.

Hlinjany (n. př. hat). Hlinske. Hliny (Hlinki). Hnójny.
101. Hołoš. Hola. Hólnik. Hombark. Homola. Hórčica.
Hórka (Hórki). Hórše (za Hórsemi). Hoséina. Hósycy.
111. Hošcina. Hošicy (?). Howjadk. Hózdź (Hwózdź,
Hozdže). Hozowe. Hrabcy (Hrabički) & Hrabowc. Hri-
bowka. Hrjebja (Dołha atd., Hrjebje, Hrjebička, Hrjebički).
Hródże. Hrodžišćo. 121. Hromadnica. Hromadnik (Hro-
madniki). Hronowc (?). Hućina. Humna. Husarje (w Hu-
sarjach). Hutowa.

Chótoł (pomjezne).

Jabłońka. Jamy. 131. Jark (Jarki). Jaworka. Jazbiny.
Jazyna = Wjazyna. Jemišća. Jězeńca (Jězeńcy). Jězor
(Jězory). Jězorce (Jězorčki). Jězorišća. Jitki (na Jitkach).

141. Kabaty. Kable. Kačeńca. Kadłobnik. Kałdoby
(drje Kadołby). Kalešnik (hat). Kamjeń (Kamjenje). Ka-
mjenej. Kamušk (Kamuški). Kapalca (Kapalica). 151. Kaš-
porka. Keŕ (Krjo, w Krju; Keŕki, Keŕčki). Kidańca. Ki-
nica (na K.) Kłobuk (Kłobučk). Klamerca. Klejětki (?).
Kliny. Klonowka. Klony. 161. Knježske. Kobjel. Ko-
łodžij. Kolebka. Kolesko. Koleše. Kólmani. Komoł (hat).
Kónčina (hat). Kopače & -alina. 171. Kopany. Kopow. Kor-
bała (Korbały). Korćina & Koćina. Korkow. Kosy (na
Kosach). Kótliny. Kótlišćo. Kotoł. Kozancy. 181. Ko-
zeńca. Kóžnik. Krapt (Khrap). Křimjena (?). Křińca.
Křipjo. Křivoš. Kříže & -zički. Krol. Krolij. 191. Krótčica
(Krótčicy, -tčički). Kudžełki. Kudžeř (hat). Kudzołka.
Kukač. Kulow. Kulowačik. Kulowa-hórka. Kulowcy.
Kunčowa (n. př. hora). 201. Kunowy. Kupa (Kupy). Kupcy.
Kupiny. Kupnate. Kupowac (na mjezach m. Kupowač).
Kutlank (hat). Kutnje. Kuty. Kužoły (Kužołki).

211. Khampica. Khaponica. Khmjelnica. Khochoł.
Khołm (Khołmc). Khólby. Khomot. Khopjeńki město Ko-
pjeńki. Khór město Tkhór (hórka při Wiwalcy). Khróst.

221. Ławnik (hat). Ławy (Ławki). Łaz (Łazy), Łazne.
Łomy (hat). Łopjenc. Łučina. Łuh (Łuhi, Łužk, Łužki).
Łuhowske. Łuknišća m. Łukownišća. 231. Łupno. Łu-
žicy. Łužnica.

Lado (Lada, Ladko). Lěščina. Lešawa (Lešawki).
Lešonc. Limbačicy. Linda. Lindachi. 241. Lipiny. Lipjo
(na Lipju). Liponcy. Lipońki. Lisanje.. Lišči (n. př. -ča
jama). Liše (na Lišom). Liška. Lubotnje.

Maratki. 251. Markowc. Maršin. Měchic. Měkoliš
(m. Měkkoliš). Mérne. Milan (hat). Milanske (Milansko).
Milany. Milowki. Mjerkowznja. 261. Mjezhrjebje. Mjez-
luhi. Młynčik. Močidla. Mokřiny. Mordoły. Mostki.
Mostojska. Moškon & -nc. Mroka (Mroki).

271. Nawicy (?). Němc*). Němcica. Nětošća. Nižk.
Njerašk (= Njeradzik?). Njewjesołe. Nuhł (Nuhło, Nuhły,
Nuhlik).

Palc. Palenka. 281. Palman. Panske (n. př. īuki).
Paprotne. Paradiz. Parob. Pasatne (p. īuki). Pasowka
(Pasowki). Pastuča (?). Pastwišća. Pěsačne. 291. Pěski.
Pěskowač. Pěstowy. Pětrowskcy (wopalnišćo pola Sł.
Boršće). Pětrušće. Pjecak. Pjewišća & Pjecušća. Pječi-
doł (?). Pjelzki (p. hat). Pjeńčina & -ica. 301. Pjeńkač. Pjeńki.
Pjestwišća (?). Płojna. Plumpa. Poćisa. Podboršć. Pod-
dubki. Podkraj & -krajca. Podkupy. 311. Podkholowy.
Podleńca (też Pódeńca = Podoleńca). Podnašica. Podo-
chorc (?). Podoleńca. Podrjadki. Podroznik. Podtkhór (přir.
Khór). Podworšć = Podboršć. Podwosyk. 321. Pohrod.
Połejno. Ponik (hat). Ponchawka. Popica (Połpica?). Po-
prink (hat). Pórwatna. Poslědki. Poslednje. Posošno. 331.
Poštyrjo. Potok. Pozahončki. Požadne. Požešća. Prašica.
Prašiwa (pr. Hrabowka). Přebrody. Prěčne & -niki. Před-
kupne. 341. Předmostne. Předowsy (na Předowsach). Pře-
měnjašk. Prěsycy (?). Přidawk & -dark. Přilazne. Přinowc
(hat). Přitok. Přiwicy. Prjelica. 351. Psyń. Ptače (p. hórki)
& -čnik. Puće. Pućišća. Pušćeńca (Pušćeńcy). Pyrizny.

Račina. Radžina. Rahowc (?). Rakowc. 361. Ramuš.
Ramšiny. Rančik. Rapačica. Rěblowana (r. hórka). Rě-
čicy. Repskol (?). Rězak. Rězowač. Rězwaćina. 371. Rin-
čowske. Rohače (Rohački). Rohodžinki. Rokoćina. Ro-
koty. Rosešća (abo Wrjosowišća?). Rowički. Rozdorniki.
Rozdra (Rozdory). Rozeńcy. 381. Róžant. Róžowy. Ru-
čica (Ručicy). Rudawki. Rudej & Rudle. Rune (rune wsy).
Rybnič (hat; Rybniki). Rychart. Rychlica. Rychty.

*) T. j. drje Nělc (niłki, staroslowj. МЕЛЪКъ). Potajkim Abraham Branci w swoim rukopisnym słowniku str. 2330 wopak piše (a nowiši wopak po nim wospjetuja) wo serbskim wjesnym mjenje ,Němey Dörgen-
hausen, Türkenhausen (? pro Thüringshausen): N. [ex Niemz (Němc)] i. e. Germanus, Teuto, quod ab homine Germanico Thuringo conditus fuerit! To je starše nazdaćne wotvodżowanje, kaž sta druhich wopačnych.

391. Sćerbinki. Sćerbowka. Sedlačenc. Serc. Serjany. Serpik. Skažanske. Skopčki. Skhmjelnica. Słabiny. 401. Słonca. Slěbornica. Smazka. Smjertna (s. hórka). Smjertniki. Smjetana. Smjetańca. Smohi. Smolica. Smordowy (Smordoły). 411. Sna (= séehna?). Sokolca. Sowiny. Spalenc. Spławnik (hat). Srénica. Srénje & -nki. Srócidła. Stołp (pola St., Stołpiki). Strónje & -óńca. 421. Strowjenc. Stróžiśćo (po prawym Strožyšćo, na mjezach). Stupniki. Styskawa. Sudnica (Wulka a Mała). Sulka. Swaćiny. Swětlink (hat). Syćinki. Syćizny (hat). 431. Sypače. Syporšća.

Šćawn. Šćejcy. Šćeńcy. Šćežki. Šéity. Šelnik (pola Šelnika). Šemjenje. Šěna (drje Mšěna). 441. Sěroke. Šibač. Šibjeńca. Šije. Šindroby. Šipje. Šmrjoki. Šołćinske, Šołćinstwo & Šołtowstwo. Šostany (Šostanki). Španowc. 451. Špundwanje. Štałojca. Štuka. Šwie.

Tambory. Točiśćo. Tóčki. Tradowcy. Trancy (Tradnicy). Trašiny *). 461. Traškow. Trašnik. Třepjelcy. Třepjelnik. Trjebjelne. Trjebjeny. Trjebki. Trjebuch. Trjechowka. Trjechowny. 471. Truhi (Tružki). Trumjenja. Turja. Twarske. Tymjenišća.

Wasty (pod Wastami). Wěčniki. Wěry. Wětrowy & -wki. Wičežki & Wičežne. 481. Wiliny & Wilny. Wilka. Winak. Wisak. Wišeńca. Wiwalca. Wjazowa. Wjazyny. Wjela. Wjelaca. 491. Wjelčica. Wjelčiki. Wjelčina. Wjelij. Wjerbicy. Wjerbinki. Wódnik. Wokleće. Wólmanka. Wólšank. 501. Wólše (Wólshiny, Wólshinki). Womjatk. Woplony & Woplony. Woplan-hrjebje. Wopowki (Wopołki?). Wopuše (Wopuški). Wóršla (swjata Wóršla). Wosančki (nic Wło-sančki). Wosebnicy. Wóska-hora. 511. Wosnica. Wosny & Wosyny. Wósrańc. Wosrědki. Wosyk (Wosyčk). Woteški. Wotrow. Wotrowcy. Wrjóski. Wroblik. 521. Wšowjenc. Wućesla. Wuheńc = Wuhonc. Wuhon & Wuhoń (Wuhonje, Wuhnje). Wuhonc. Wuměnki. Wupar. Wurodža. Wuštot. Wuzke. 531. Wužlobje.

Zabrody. Zadroha. Zahon & Zahončk (Zahony, Zahončki). Zahoney. Zahory. Zahrabčinki. Zahrjebne. Zahrodki. Zahrodniče. 541. Zahunje. Zajanc (Zajamc?).

*) Jeli hdźe Trašica, dha móhli Prašicu město Trašicu wuklasć, abo Prašiwica?

Zajtwaki (Zajědowaki?). Zakałanc. Zaklate. Zakupcy. Za-khěžki. Załaznja. Zalěsnja. Zamskecy. 551. Zapřerow. Zarače. Zarěč. Zarluh (?). Zasranc. Zastołp. Zašluhi. Zawsy. Zazahrodki. Zebjerk. 561. Zelenc. Zhubyency. Zmoły. Zorna. Zdżar (Zdžark, Zdžarki).

Žehla. Žerdže (n. př. Tři, Štyri Žerdže; Pjeć, Šěśc Žerdži). Železno. Žerlički. Žibowe. 571. Žloby. Žol-niske. Žórło (pomjezne: Žrělka). Žornje. 575. Žumpawka.

W času čišćenja tejele zběrki dostach hišće tute mjena wot k. aktuara Wjele a seminarskeho wučerja k. Fiedlerja.

Barut. Błótanje. Blidko. Bodučne. Bóńcy. 581. Bo-sak. Brjohi. Bródki & Brodowki. Častki. Čerwjeń. Česwak. Čoplica. Drózny. Džěčki. Fěrdany. 591. Hłubiny. Hołbjency. Hóršawa. Husćina. Jědlina & -lenčki. Jězowe. Klěće. Koš. Křižowka. Kudžerjawc. 601. Khudžiny. Łomska. Łopački. Lijeńca. Motedła. Nabok. Pawčink. Pjelchna. Pjerďawka. Płomjenja. 611. Plonješko. Podležawka. Poprjanc. Po-sčehna. Poslency. Předrjency. Přetoki. Přenčnate. Rišća. Rukajcy. 621. Ruška. Rynaŕka. Sekera. Sony. Sowošće. Studnički. Suwy (?). Topołki. Tórnawy. Trawki. 631. Tró-nje. Walno. Wjehle. Wojercy. Wójnica. Wósty. Wótnje. Wrjećency. Wrjesowki. Znamšina (?). Zwónčica. 642. Žmórc.

B. Delnjołužiske mjená.*)

Babi - nugeł. Babjeńc. Bageńc. Bagi. Bagni - lužk. Barlin (hižo der Berlin w lisćinje 1377, dotal na wjacorych městnach: na Barlinu). Berawa. Běskow (hat). Běskow-nja (Běckownja). Błośc. 11. Blumic. Bobowniki. Bon. Bonk. Bóžank (drje Wbóžank). Brejdy. Brjazynka (hat). Budyšnik. Bury & Małe Burje.

Cybargi.

21. **D**anica. Dajše (= Dalše). Długi. Dłumocyna. Dolan. Doštady. Drogoś. Dubinki. Dubrinki. Dwórišćo.

31. **G**ack (Gacka?). Gaty (w Gacoch!). Geseńc. Gjar-bowa. Glinisko (Gliniska). Glowace (Małe a Wjelike). Gó-lica. Górzew (na G.). Gózdźic (w Gózdźicu). Grabojce.

*) Ze zběrki k. fararja Broniša z Pricyna.

41. Grědnik. Grodka (hu Grodki). Grožišćo & Grožišće.
Gumnišćo. Gusa. Gusnica.

Hałdarik. Hanškowna. Hejba. Hobwjasniki. 51. Ho-
pjeno (pod H.). Hopušniki. Hubrjazne & -brjazske. Hucha-
cowina. Huserniki. Husmaleńce. Hustuženki. Huštał (tež:
na Kónjecem Huštale). Hužobišk (Hužobrišk?)

Chlósćik. 61. Chóśobuz & Chaśabuz (hat). Chunk
(Chunka?). Chutki. Chwališ (hat).

Jazorišćo.

Kałownica & Kałońca. Kalacke (Tkalacke?). Kalina.
Kališćo (lěs). Kamjeńc. 71. Kamjenka. Kazena-grobla (Ko-
zena?). Kimbargi. Kimpan (tymjenišćo). Kjable. Kjar-
chobce. Kleje (na Klejach). Klucne. Kliny. Kobołt. 81.
Kósčeń. Kósmac. Kóśawy. Kótcyce. Kótlik. Kóze-krě.
Kózy. Kraj (pod Krajom). Kranochi (Krajnochi?). Kři-
skojske. 91. Křiwok (w Křiwoce). Křivoš & Křivošk (Kři-
woše). Kromołka. Krotýca. Kseběwsejske. Kurate. Kurosi-
nugeł. Kutne.

Ławne. Łaz & Łazk (Łaze, Łazki). 101. Łazowne.
Łom (pola Ł.). Łužkowne. Łužniki. Łužyšća. Łysyny.

Łěšćica. Lindow (Lindowski-nugeł). Lipica. Lipniki.
111. Ludkowa-góra.

Marchne (Marchowne) lechi. Michyca (Michajca?). Mi-
łašow. Mjacki (pod Mjackami). Mjazpušowske. Módrik (hat).
Mokrina (hat). Mowcowa-štuka. Mowy (Moły? na Mołach).
121. Mročnik. Mrozowina.

Nagóla. Nałazowše. Napowa. Narěknišćo (= Na-
rěkownišćo). Naskibki (tež: na Skibkach). Nawilišća. Nimc
(hat). Nupnica (hat).

131. Pańske. Parniska (tymjenišćo). Pastowka. Pa-
syki. Pejte. Pitanka. Pjatřica. Płaška. Placken. Plosy
(Płosy, na Plosach). 141. Podbrjazelske. Podgerały. Pod-
gólne. Podchojcke. Podchojne. Podjazorki. Podługowske.
Podmosćišća. Podomki. Podpaskojske. 151. Podrjedoř.
Podrjeńske. Podrolaš. Podwjeřch. Podwolšejske. Pod-
wosyńska. Pogorina. Pogorjeliny. Połukojske. Postranske.
161. Pótocnik. Přašćažki (Prawošćažki?). Předdwory. Pře-
dejske. Předejsniki. Předejsy (na Předejsach). Předmar-

chejske. Předmostne. Předoły. Prěkowše. 171. Přidanki.
Prizy (na P.). Prjatecnik.

Radne (na Radnych). Raškownica. Ražiny. Rěblinki.
Rinš (při rěcy). Rjebišna. Rjemjasnik. 181. Rogožyc.
Rogožyna & Rogožna. Roženc (rohojta abo kutojta wjesna
hasa). Rubinka. Rubjelanske. Rubjeliny & Rubjelna. Ru-
dajca. Rugańce (Rudańce). Rugany (za Rugany).

Sćina. 191. Sedliščo (Sedlišća) & Seliščo. Semjena
(na Semjenach). Sesna (? Sesnja = Sosnja). Skarbawa.
Słup. Slědy. Smolinki. Smyck. Sosnja. Społy. 201.
Starty (w Startach). Stołow. Strožba (pomjezny nasyp
z hrjebju). Stupniki. Stuženki. Stužeńske. Swětow. Syeo.
Sylow. Syśica.

211. Šaparniki. Ščawn(y). Šelišća (= Selišća?). Škór-
njawa. Šomošojske. Šosnojske = Sosnojske. Šotřica =
Sotřica. Šparak (hat). Štrinkele. Šylca (= Mšylca?). 221.
Šyrocyna (Šyroke).

Śišowske. Śmamoty (= Śamnoty?).

Tabězy (na bližších Tabězach). Tarnow & Tarnowce.
Termoty (na T.) Trańcy. Třaliny (w Třalinach). Třeše.
Třmjenje. 231. Třubały. Třužníki (za Třugu). Tryjna
& Trina. Tymjany-łužk.

Wěrngózne (Wjerchnogózne?). Wětřehske. Wězkowne.
Wjas (stara W.; na starych wsach). Wjaty (= Wijate? na
Wjatach). Wjele. 241. Wjerbica. Wjerty-gat. Wołsyce.
Wósecne. Wóski (Wosyki?). Wósojske-gusćiny. Wósowa-
kupa. Wótgorišća. Wótrojca (na Wótrojce). Wótrow (naj-
bóle z hrjebjemi wobdaty). 251. Wótrow. Wudubkojske.
Wušćerniki.

Zafańske. Zagłowa. Zagumníki. Zajgerały (Zagerały;
přir. Podgerały). Zakaly. Zakazník. Zakaznja (pod Za-
kaznju). 261. Zalěsne. Zamarchejske. Zamosćiki. Za-
mostki. Zapasta (Zapastwa?). Zapasterniki. Zaserišćo.
Zawjerchne. Zawk. Zawołšynske. 271. Zbytki. Zelezníki
(na Z.). Zemiš. Zemska (góla). Zote (Złote?) góry. Zumpy.

Žabnojc (hat). Žaglina (Žagliny). Žaglinske. Ždžary.
281. Ždžarkowne. Žerdže (Tři atd.). 283. Žlobišćo.

Ćišać E. M. Monse w Budyšinje.

